

Практичні рекомендації для оптимізації міжособових стосунків в підлітковому віці.

Пропонуємо вчителям та батькам ряд рекомендацій, що можуть стати корисними для них у розбудові безконфліктних, гармонійних стосунків з підлітками:

1. Ваша позиція по відношенню до підлітка має бути: 1) реальною, засновуватися на достовірній оцінці особливостей дитини, поєднаній з повагою до її особистості; 2) гнучкою, що передбачає готовність змінювати характер спілкування з дитиною, способи поведінки з нею; 3) прогностичною, тобто приймаючою у розрахунок ті вимоги, які чекають на дитину в майбутньому.

2. Вивчайте особливості підлітків, намагайтеся зберегти контакт з дитиною, вмійте поставити себе на її місце, зберігайте ваші надії. Дозволяйте дитині залишатися на самоті, цікавтеся тим, що вона дивиться по телебаченню, читає. Правила поведінки в сім'ї мають бути можливими для виконання дітьми. Вашим девізом має бути : “Ми разом проходимо через це і в кінці кінців ми будемо разом”.

3. Намагайтесь знайти і розвинути сферу спільних з підлітками інтересів (спорт, танці, музика, читання та ін.). Ці інтереси треба заохочувати. Менше сваріть підлітків і ретельно обирайте слова для докорів. Пам'ятайте, що підліток бажає, щоб його вважали дорослим, він є дуже образливим. Будь-яка однозначна заборона може викликати реакцію протесту. Оформлюйте свою незгоду з поведінкою підлітка так: “Давай разом поміркуємо, вислови мені свою точку зору, а я тобі висловлю свою”.

4. Забезпечте можливості для реалізації вмінь своїх дітей. Виділіть місце, де підліток може побути деякий час на самоті. Час для читання, мрій, спілкування з друзями та виконання уроків буде оцінений ними.

5. Не забороняйте дітям дзвонити однокласникам, друзям. Розмови по телефону, а також різноманітні захоплення (хобі) знижують рівень тривожності. Заохочуйте організацію гуртків та молодіжних груп, більшість з них сприяють розвиткові навичок, що є корисними для підлітків. Заохочуйте дітей, коли вони допомагають вам у виконанні якоїсь роботи, але не зловживайте цим. Не перевантажуйте їх надто великими турботами дорослих. Підліткам необхідно мати час для ігор та відпочинку.

6. Слід обов'язково своєчасно звертати увагу на тривожні ознаки: надлишкову вагу чи схуднення, порушення сну, швидкі зміни особистості, раптову зміну поведінки друзів, регулярні пропуски занять, зниження успішності, розмови про самогубство, вживання алкоголю чи наркотиків, порушення дисципліни. Будь-яка інша неадекватна поведінка підлітка, що триває більше 6 тижнів, має стати причиною ваших хвилювань.